

Информација о актуелној епидемиолошкој ситуацији грознице Западног Нила на територији Републике Србије у 2026. години

37. недеља (7–13. септембар 2026. године)

На основу података достављених Институту за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут”, на територији Републике Србије су, од почетка сезоне надзора, 1. јуна 2026. године, до 13. септембра 2026. године, регистрована су укупно 43 случаја оболевања од грознице Западног Нила, од чега је 40 случајева са неуроинвазивним обликом болести. Случајеви су регистровани на територији десет округа: Града Београда (14 случајева), Јужнобачког (девет случајева), Шумадијског (пет случајева), Средњобанатског (четири случаја), Јужнобанатског (пет случаја), Севернобанатски (два случаја), Западнобачког (један случај), Расинског (један случај), Браничевског (један случај) и Поморавског (један случај) округа. Међу оболелима је 28 особа мушког и 15 особа женског пола. Просечна старост оболелих је 66,6 година.

У сезони надзора 2026. године, закључно са 10. септембром 2026. године, у државама Европске уније (ЕУ) и Европског економског простора (ЕЕП) случајеви оболевања од грознице Западног Нила код људи регистровани су у: Италији, Грчкој, Румунији, Шпанији, Француској, Немачкој, Аустрији, Холандији, Хрватској, Кипру и Мађарској. У региону је оболевање регистровано и у Северној Македонији и Албанији.

Од почетка сезоне трансмисије 2026. године, закључно са 10. септембром, укупно су идентификована 152 подручја захваћена вирусом Западног Нила у 13 европских земаља. Захваћена подручја су регистрована у: Италији (64), Грчкој (21), Румунији (20), Француској (14), Холандији (10), Хрватској (5), Шпанији (5), Мађарској (4), Северној Македонији (3), Немачкој (2), Аустрији (2), Албанији (1) и Кипру (1).

У ових 13 земаља пријављено је укупно 1247 локално стечених случајева инфекције вирусом Западног Нила код људи у: Италији 590, Грчкој 319, Шпанији 104, Северној Македонији 57, Румунији 77, Француској 49, Холандији 19, Хрватској 10, Кипру 10, Аустрији 5, Мађарској 4, Немачкој 2 и Албанији 1 случај.

Грозница Западног Нила је сезонско обољење које се преноси убодом зараженог комарца. Главни вектор, односно преносилац вируса Западног Нила је *Culex pipiens*, врста комарца која је одомаћена и код нас. Сезона трансмисије вируса Западног Нила у Србији уобичајено траје од јуна до новембра месеца.

У циљу смањења ризика од заражавања вирусом Западног Нила, препоручује се примена мера личне заштите од убода комараца, и то:

- Употреба репелената на откривеним деловима тела приликом боравка на отвореном.
- Ношење одеће дугих рукава и ногавица, светле боје.
- Препоручљиво је да одећа буде комотна, јер комарци могу да убадају кроз припијену одећу.
- Избегавање боравка на отвореном у периоду најинтензивније активности комараца – у сумрак и у зору.
- Употреба заштитне мреже против комараца на прозорима, вратима и око кревета.
- Редукција броја комараца у затвореном простору.
- По могућству боравак у климатизованим просторима, јер је број инсеката у таквим условима значајно смањен.
- Избегавање подручја са великим бројем инсеката, као што су шуме и мочваре.
- Смањење броја комараца на отвореном где се ради, игра или борави, што се постиже исушивањем извора стајаће воде. На тај начин смањује се број места на које комарци могу да положи своја јаја. Најмање једном недељно треба испразнити воду из саксија за цвеће, посуда за храну и воду за кућне љубимце, из канти, буради и лименки. Уклонити одбачене гуме и друге предмете који могу да прикупљају воду.
- У случају путовања у иностранство, поготово ако се ради о тропском и субтропском подручју, обавезно се придржавати свих наведених мера превенције.
- У случају појаве било каквих симптома који су компатибилни са неуроиназивним обликом болести, одмах се јавити изабраном лекару.

Грозница Западног Нила

Мере личне заштите

Најлакши и најефикаснији начин превенције болести изазване вирусом Западног Нила је спречити увод комараца.

- Носити комотну одећу светлих боја, дугих рукава и ногавица, јер комарци убадају кроз прилијену одећу.

- Током боравка на отвореном дању и ноћу користити репеленте за кожу!
- Наносити репелент само на откривене делове тела!
- Користити само регистроване репеленте* чије су активне супстанце *N, N-diethyl-m-toluamid*, *пераниол*, *уље лаванде*, итд!
- Креме са УВ заштитним фактором, нанети пре репелента!
- Увек пратити упутство произвођача!
- Не наносити репелент на кожу испод одеће!

- Не користити репелент код новорођенчади млађе од два месеца старости, већ их обући у одећу дугих рукава и ногавица, а колиџа, кревце и носилке заштитити мрежама за заштиту беба од комараца!
- Родитељи, нанесите репелент на своје шаке па затим на лице вашег детета!
- Не наносити репелент на шаке, уста, очи и оштећену/иритирану кожу детета!
- Пратити упутство произвођача када се наноси репелент на кожу деце!

- Избегавати боравак на отвореном у време најинтензивније активности комараца – у сумрак и зору.
- Избегавати подручја са великим бројем инсеката, као што су шуме и мочваре.
- Најмање једном недељно испразнити воду из саксија за цвеће и посуду за храну за кућне љубимце.
- Уклонити непотребне посуде које се пуне кишницом као што су аутогуме, боце и лименке из дворишта!
- Све посуде са водом на отвореном морају бити затворене поклопцем, јер комарци легу јаја у стајаћим водама.

Заштитите просторије од комараца!

- Боравите у климатизованим просторијама са затвореним вратима и прозорима или у просторијама са постављеним комарницама /заштитним мрежама против комараца на вратима и прозорима!
- Користити заштитну мрежу око кревета када:
 - просторија није климатизована,
 - просторија нема комарнике,
 - спавате на отвореном!

* Репеленти уписани на "Листовременој листи биолошких производа", Министарства за заштиту животне средине Републике Србије (www.ekologija.gov.rs/organizacija/sektor/sektor-zashtite-zivotnog-sredinam/odjenje-za-hemikalije/informativni-pulka-hemikalije-i-biocidne-proizvode/biocidni-proizvodi/)

www.batut.org.rs

У циљу тачног информисања Институт за јавно здравље Србије ће у складу са актуелном епидемиолошком ситуацијом, као и до сада, јавност информисати путем званичне веб-странице (www.batut.org.rs) и средстава јавног информисања.